Idei de promovare a bibliotecii la nivelul comunităţii locale

CRISTINA CĂTANĂ
Biblioteca Judeţeană „G. T. Kirileanu"
Neamţ

Percepţia pe care locuitorii unei comunităţi o au vis-à-vis de bibliotecă este adeseori neconformă cu ceea ce, în ultimii ani, a început să însemne această instituţie.

Conştientizând această realitate, la Piatra-Neamţ am experimentat câteva modalităţi prin care am urmărit ca biblioteca să fie mai bine cunoscută.

Una dintre aceste metode a fost aceea de a lansa, în rândul liceenilor, invitaţia de a desfăşura, pe perioada verii, activităţi în regim de voluntariat în cadrul Bibliotecii Judeţene. Prin aceasta am avut în vedere, atât desfăşurarea unor activităţi specifice, dar mai ales o cunoaştere mai bună a bibliotecii, din interior, astfel încât aceşti tineri să devină, la nivelul grupurilor pe care le frecventează, purtătorii de imagine ai bibliotecii. Presupunerea care a stat la baza iniţierii acestor acţiuni s-a dovedit reală. Astfel, aproape toţi voluntarii, deşi erau înscrişi la bibliotecă, frecventau doar Secţia de Împrumut carte pentru adulţi, mărturisind că, despre celelalte secţii ştiau doar vag câteva lucruri iar, despre altele nici nu ştiau că există. În aceste condiţii, voluntariatul a presupus şi o „explorare" a bibliotecii, dezvăluind colegilor „de vacanţă" lucruri ce le-au trezit adeseori uimirea:

- cărţile şi publicaţiile periodice din Fondul documentar „G. T. Kirileanu" (***Cazania lui Varlaam*** - 1643, colecţia ziarului ***Timpul*** din perioada în care redactor era Mihai Eminescu - 1877-1878, respectiv 1881-1883, colecţia revistei ***Convorbiri literare*** începând cu anul 1868, colecţia ziarului ***Universul*** din perioada interbelică etc.);

BDD-A19343 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-19 13:52:26 UTC)

- enciclopediile (***Nature***, ***Mèmoires du XXe siècle***, ***L'art et les grandes civilisations***), casetele audio şi video, CD-urile, DVD-urile şi, mai nou, cărţile electronice din cadrul Secţiei Carte de artă şi informare audio-vizuală;
- metodele moderne de învăţare a limbilor străine alături de cele tradiţionale existente în cadrul Filialei de carte străină;
- oportunităţile oferite de Centrele de Informare Comunitară, Europeană şi Turistică.

Reacţiile şi entuziasmul tinerilor „bibliotecari de vacanţă" au fost atât de neaşteptate încât, conştienţi că trebuie să fructificăm din plin acest entuziasm, le-am propus colaborarea la un proiect mai vechi al bibliotecii, respectiv realizarea unui sondaj de opinie la nivelul locuitorilor municipiului Piatra-Neamţ. În cadrul acestui proiect erau deja întocmite chestionarele necesare desfăşurării sondajului, activitatea propriu-zisă de sondare a publicului fiind însă greu de realizat cu resursele destul de limitate de personal de care dispune biblioteca. Astfel, ajutorul voluntarilor a constat tocmai în munca de teren pe care biblioteca nu o putea face cu resursele proprii. Desfăşurat sub genericul „Biblioteca vă întreabă" acest sondaj a avut ca principal obiectiv cunoaşterea percepţiei pe care comunitatea locală o are relativ la bibliotecă, acest lucru fiind necesar în vederea continuării acţiunilor de diversificare, optimizare şi adaptare a serviciilor bibliotecii la nevoile reale ale comunităţii.

Chestionarele au cuprins întrebări care îi vizau atât pe cei care erau deja utilizatori ai bibliotecii cât şi pe cei care nu aveau încă acest statut. Pentru a asigura obţinerea unor răspunsuri cât mai sincere, persoanelor care au răspuns la un astfel de chestionar le-au fost solicitate doar datele ce puteau contura anumite categorii de interese, potrivit preferinţelor legate de vârstă, sex, studii şi zona de reşedinţă, fără a se declara însă şi identitatea persoanei (numele şi prenumele).

Acest sondaj s-a constituit printre altele şi într-o metodă de a aminti de existenţa bibliotecii persoanelor chestionate, iar alteori a fost prilej de a mai strecura câteva informaţii necesare completării chestionarelor în cunoştinţă

BDD-A19343 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-19 13:52:26 UTC)

de cauză. Astfel, prin conştiinciozitatea voluntarilor, care ştiau deja ceea ce înseamnă biblioteca în ansamblul ei, această acţiune s-a transformat într-o adevărată campanie de informare.

O altă modalitate de a conferi bibliotecii o mai bună „vizibilitate" la nivelul comunităţii locale a fost aceea de a valorifica, în folosul bibliotecii, necesitatea posturilor locale de televiziune (destul de multe - 3, pentru un oraş cu doar 105.000 locuitori) de a-şi umple spaţiul de emisie, în condiţiile în care numărul limitat de „evenimente-bombă" le condamnă la o oarecare platitudine. Astfel, prin ceea ce are mai puţin cunoscut, dar şi prin faptul că aici se întâmplă mereu câte ceva, biblioteca poate deveni o „vedetă" locală. În acest context am supus atenţiei unuia dintre cele trei posturi locale de televiziune un proiect de colaborare ce viza o emisiune de sine stătătoare sau o rubrică permanentă într-o emisiune, cu o durată de 15 minute, care să fie înregistrată în Biblioteca Judeţeană. Intenţia declarată a acestei emisiuni era aceea de a contura o imagine de spaţiu familiar pentru Biblioteca Judeţeană, prin apariţia cu regularitate pe micul ecran a interioarelor bibliotecii; pentru unii telespectatori aceasta putea fi şansa de a ne descoperi. Un alt scop al emisiunii era cel de prezentare a atuurilor bibliotecii. Toate acestea aveau, de fapt, în vedere încurajarea telespectatorilor de a descoperi sau redescoperi lectura.

Formula de prezentare a emisiunii urma să cuprindă patru module, toate filmate în bibliotecă.

Astfel, în deschidere am propus postului de televiziune prezentarea răspunsurilor pe care multe persoane nu-şi imaginează că le pot obţine de la biblioteca publică. Aceste întrebări puteau fi de tipul:

a) aveţi nevoie de o informaţie despre care ştiţi că a fost publicată la un moment dat într-un ziar? La bibliotecă găsiţi această informaţie astfel: ...;
b) vreţi să aflaţi toate datele despre o instituţie publică?
c) vreţi să ştiţi de ce aveţi nevoie pentru a obţine un anumit document?
d) vreţi să consultaţi o anumită lege sau act normativ?
e) vreţi să ştiţi care sunt noutăţile intrate în bibliotecă?

Toate aceste întrebări urmând a fi continuate, fiecare în parte, de demonstraţia practică a modului cum poate fi obţinut răspunsul, în cele mai

BDD-A19343 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-19 13:52:26 UTC)

multe cazuri chiar fără ca solicitantul să fie nevoit să-şi dezvăluie identitatea, prin folosirea calculatorului din holul bibliotecii.

În cadrul celui de al doilea modul ne propuneam să prezentăm lucrurile mai spectaculoase sau pe cele de mare interes, existente în patrimoniul bibliotecii: colecţiile speciale; enciclopedia cu voci; enciclopedia animalelor; enciclopedii pe CD; realizări editoriale de excepţie (enciclopedii, albume de artă); cărţi pentru copii în formate mai speciale.

În al treilea rând, am propus recomandări diversificate de lectură, pentru toate categoriile de public, poate chiar mai mult pentru cei care consideră, *ab initio*, că nu sunt reprezentaţi, ca interese, de colecţiile bibliotecii (persoane interesate de religie, turism, gastronomie, fotbal, gimnastică de întreţinere, agricultură). Aici am avut în vedere transmiterea de mesaje scurte, memorabile, de impact:

- Puteţi să vă redecoraţi singuri locuinţa sau să vă specializaţi în acest domeniu apelând la ...
- Puteţi afla mai multe despre copilul dumneavoastră din ...
- Puteţi afla totul despre aranjarea părului din ...
- Puteţi afla secretele machiajului din ...
- Puteţi afla lucruri nebănuite despre animalul dumneavoastră de companie din ...
- Puteţi vedea locuri interesante în albumele, casetele video, DVD-urile existente în colecţiile noastre (cu exemplificări concrete).
- Puteţi să vă desăvârşiţi cultura muzicală prin audiţii individuale în secţia specializată a bibliotecii noastre sau împrumutând la domiciliu casete, CD-uri.

Pentru a introduce şi o notă de dinamism şi interactivitate în cadrul emisiunii am propus un sondaj al părerilor cititorilor care se găseau la un moment dat în bibliotecă sub genericul „Ce mai citeşte lumea?"

Având în vedere că parte din filmări puteau fi realizate cu mijloace proprii, urmând ca partenerul să opteze dacă foloseşte sau nu aceste materiale, am considerat că reprezintă un avantaj pentru bibliotecă, putând astfel evidenţia aspectele asupra cărora dorim să insistăm. Acest lucru era,

BDD-A19343 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-19 13:52:26 UTC)

însă, şi în avantajul partenerului deoarece realiza în acest fel o economie de timp şi de resurse.

Propunerea iniţială a fost adaptată în funcţie de interesele postului de televiziune, dar în favoarea bibliotecii. Astfel, această propunere s-a concretizat până acum în două emisiuni cu durata de câte o oră, în cadrul cărora am atins, în mare parte, obiectivele fixate.

S-a constatat şi în acest caz un interes neaşteptat pentru ceea ce poate oferi biblioteca în calitate de partener, interes datorat faptului că, din nou, se ştiau destul de puţine lucruri despre bibliotecă.

Este greu de cuantificat măsura în care aceste acţiuni sporesc gradul de cunoaştere a ceea ce înseamnă biblioteca în ansamblu, dar ele constituie modalităţi de a ajunge mai aproape de cei pe care vrem să-i convingem să ne calce pragul, modalităţi care, deloc de neglijat, nu implică resurse financiare.

Some Ideas of Promoting Library Services in Local Commnunity

Abstract

Librarians from Neamţ County Library have tried implementing some new methods of promoting library services for citizens. Among them, it may be mentioned working with high-school volunteers and using local TV network in order to establish a closer connection between the library and the local community.

BDD-A19343 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-19 13:52:26 UTC)